

MAR

STUDIEN ZUR TEXTGESCHICHTE

DER

BIBLIOTHEKE DES PATRIARCHEN PHOTIOS VON K/POL

I. DER ALTE PINAX

VON

Dr. EDGAR MARTINI

PROFESSOR AN DER UNIVERSITÄT LEIPZIG,

EHRENDOCTOR DER UNIVERSITÄT ATHEN

UND EHRENMIGLIED DES ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

(*Ἀνατύπωσις ἐκ τῆς Πεντηκονταετηρίδος τοῦ Ἑλληνικοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου.*)

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

ΤΥΠΟΙΣ ΑΔΕΛΦΩΝ ΓΕΡΑΡΩΝ

—
1914

31

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

4.4

STUDIEN ZUR TEXTGESCHICHTE

DER

BIBLIOTHEKE DES PATRIARCHEN PHOTIOS VON K/PEL

I. DER ALTE PINAX

VON

Dr. EDGAR MARTINI

PROFESSOR AN DER UNIVERSITÄT LEIPZIG,
EHRENDOCTOR DER UNIVERSITÄT ATHEN
UND EHRENMIGLIED DES ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

(*Ἀνατύπωσις ἐκ τῆς • Πεντηκονταετηρίδος • τοῦ Ἑλληνικοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου.*)

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

ΤΥΠΟΙΣ ΑΔΕΛΦΩΝ ΓΕΡΑΡΔΩΝ

—
1914

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

STUDIEN ZUR TEXTGESCHICHTE

DER BIBLIOTHEKE DES PATRIARCHEN PHOTIOS VON KPEL

I. DER ALTE PINAX

Von

Dr. EDGAR MARTINI

(Professor an der Universität Leipzig).

Eine genaue Untersuchung der überkommenen Handschriften der «Bibliothek» des Patriarchen Photios *) hat zu dem Endergebnis geführt, dass nur zwei derselben als selbständige Vertreter der Überlieferung anzusehen sind: der Marcianus gr. 450 sc. X (A) und der Marcianus gr. 451 sc. XII (M). Alle jüngeren Manuscripte lassen sich teils direct teils indirect auf diese beiden Zeugen zurückführen und kommen daher für die Textesconstitution nicht weiter in Betracht. Eine Ausnahme macht nur der Parisinus 1266 sc. XIII (B) in dem Kurzen Stück p. 527 b 34 - 540 b 7 13 kk., wo er als Stelvertreter des in Zwischen defekt gewordenen Codex A fungiert.

Nach dem diese Tatsachen festgestellt sind, gilt es das Grundexemplar der Codices A M zu rekonstruieren und auf seine Beschaffenheit hin zu untersuchen. Aus ihm stammt alles, was die beiden Handschriften übereinstimmend bieten. Also

---

*) Vgl. *Martini*, Textgeschichte der «Bibliothek» des Patriarchen Photios von K/pel, I. Teil: Die Handschriften, Ausgaben u. Übertragungen (= Abh. der Kgl. Sächs. Ges. d. Wiss., Philol. hist. Klasse, Band XXVIII Nr. VI, Leipzig 1911). Im Folgenden Kurz VG. citiert.

- 1) der Brief des Photios an Tarasios (heutzutage in M nicht mehr vorhanden: vgl. TG S. 17);
- 2) der Text der «Bibliothek», und
- 3) das zwischen dem Brief an Tarasios und dem Text der «Bibliothek» eingeschobene Verzeichnis der vom Patriarchen besprochenen Werke (TG S. 8 und 16).

Das zuletzt genannte Verzeichnis, das für die Textgeschichte der «Bibliothek» von ausserordentlicher Wichtigkeit ist, wurde zum ersten Male veröffentlicht von D. HOESCHEL in seiner Ausgabe der «Bibliothek» (Augsburg 1601) S 893 fg. Seine Bearbeitung hat zum Fundament die jungen Zeugen ETXK (TG S. 118) und stellt sich dar als eine ziemlich willkürliche Mischung der A M Überlieferung mit zahlreichen Zusätzen und Kürzungen des Editors. Infolgedessen ist sie, zumal da ein kritischer Apparat fehlt, für wissenschaftliche Zwecke vollständig unverwendbar.

Die späteren Herausgeber der «Bibliothek» haben dem Verzeichnis keine weitere Beachtung geschenkt, ja, I. Bekker hat es in seiner Ausgabe einfach weggelassen, obwohl er es mit Hilfe des ihm zur Verfügung stehenden Codex A in eine wesentlich reineren Gestalt hätte geben können. Unter diesen Umständen ist eine Neubearbeitung der wertvollen Urkunde auf Grund der maassgebenden Paradosis dringend notwendig.

Die nachstehende Bearbeitung baut sich auf der Überlieferung von A M auf, deren Lesarten bis auf einige belanglose Orthographica (wie z. B. Θεοδώριτος statt Θεοδώρητος) unter der Rubrik VLI vollzählig angeführt sind. Verbessert wurde an dem überlieferten Text mit Ausnahme einiger weniger offenkundiger Schreibfehler nichts. Sachliche und formelle Änderungen nach Maassgabe unseres Bibliothekertextes, wie sie Hoeschel vorgenommen, hätten die ganze Bearbeitung für die Textgeschichte unbrauchbar gemacht. Dagegen wurden unter der Rubrik BT sorgfältig alle wichtigeren Abweichungen des Index vom Bibliothekertext, wie er uns in den beiden Marciani vorliegt, vermerkt.

α'	θεοδώρου πρεσβυτέρου βίβλος ὅτι γνησία ἢ τοῦ ἁγίου διονυσίου βίβλος·	
β'	ἄδριανοῦ εἰσαγωγή τῆς γραφῆς·	
γ'	νοννόσου ἱστορία·	
δ'	θεοδώρου ἀντιοχέως ὑπὲρ βασιλείου κατὰ εὐνομίου λόγοι κε·	5
ε'	σωφρονίου ὑπὲρ βασιλείου κατὰ εὐνο- μίου·	
ς'	γρηγορίου νύσης ὑπὲρ βασιλείου· κατὰ εὐνομίου·	10
ζ'	ἑτέρα πραγματεία τοῦ αὐτοῦ γρηγορίου νύσης.	
η'	ὠριγένους περὶ ἀρχῶν λόγοι δ·	
θ'	εὐαγγελικῆς προπαρασκευῆς λόγοι ιε' εὐσεβίου·	15
ι'	τοῦ αὐτοῦ εὐσεβίου εὐαγγελικῆ ἀπόδειξις βίβλοι κ·	
ια'	τοῦ αὐτοῦ εὐσεβίου ἐκκλησιαστικῆ προπαρασκευῆ·	
ιβ'	τοῦ αὐτοῦ εὐσεβίου ἐκκλησιαστικῆ ἀπό- δειξις·	20
ιγ'	τοῦ αὐτοῦ εὐσεβίου ἔλεγχος καὶ ἀπολογία λόγοι·	
ιδ'	ἀπολλινναρίου ἐπισκόπου τῆς ἐν ἀσίᾳ ἱε- ραπόλεως πρὸς Ἕλληνας καὶ περὶ εὐσε- βείας καὶ ἀληθείας·	25
ιε'	πρακτικὸν τῆς πρώτης συνόδου ἐν τρισὶ τόμοις·	

Adnotatio critica. Vorbemerkung: Während das Kapitelverzeichnis im Cod. A bis auf eine unbedeutende Beschädigung am Awfang (TG S. 8) vollständig erhalten ist, fehlt ihm im Cod. M infolge Verlustes des ersten Blattes der Handschrift der Kopf, umfassend Capp. 1–43 (TG S. 16); ausserdem sind die Inhaltangaben von Capp. 44–106 in M durch Feuchtigkeit und andre Einwirkungen stark verwüstet. VI 1 ā — ὅτι zesstört in A, ergänzt von junger Hand [A x] (TG S. 8) || Z ἢ — β', zerst. in A; ἢ τοῦ διονυσίου (hürauf Spatium von ca. 5 Buchstaben) β A x; allein. wie der Raum zeigt, muss vielmehr ἢ τοῦ ἁγίου διονυσίου β'. ergänzt werden (vgl. Bibl. p. 1 a 3) || 3 β — εἰσαγωγή zerst. in A, ergänzt von A x || 4 γ' — ἱστορία zerst. in A, erg. von A x || 5 δ' — ἀντιο zerst. in A, erg. von A x || 6 τὰ εὐνομίου zerst. in A, erg. von A x || 7 ε' σῶφρον zerst. in A, erg. von A x || 9 ζ' γρηγ. zerst. in A, erg. von A x) || 10 εὐ zerst. in A, erg. von A x || 11 ζ' zerst. in A, erg. von A x.

ιζ'	πρακτικὸν τῆς τρίτης συνόδου·	
ιζ'	πρακτικὸν τῆς τετάρτης συνόδου·	
ιη'	πρακτικὸν τῆς πέμπτης συνόδου·	
ιθ'	πρακτικὸν τῆς ἕκτης συνόδου·	
κ'	πρακτικὸν τῆς ἑβδόμης συνόδου·	5
κα'	Ἰωάννου φιλοπόνου ὁ περὶ ἀναστάσεως λόγος·	
κβ'	θεοδοσίου μονάζοντος (οὐκ ἔστι δὲ καθαρὸς αἰρετικὸς) κατὰ τοῦ φιλοπόνου περὶ ἀναστάσεως λόγου·	10
κγ'	κόνωνος καὶ εὐγενίου καὶ θεμιστίου κατὰ τῆς τοῦ αὐτοῦ Ἰωάννου πραγματείας·	
κδ'	πρακτικὰ ἐπὶ παρουσίᾳ Ἰωάννου ἐπι- σκόπου κωνσταντινουπόλεως συστάντα μεταξὺ κόνωνος καὶ εὐγενίου καὶ θεμιστίου τῶν τοιούτων·	15
κε'	τοῦ χρυσοστόμου εἰς τὸν θάνατον καὶ εἰς τὴν ἀνάληψιν καὶ εἰς τὴν πεντη- κοστήν·	20
κς'	σπυριδίου ἐπισκόπου κρηνης περὶ προνοίας καὶ βασιλείας·	
κζ'	εὐσεβίου ἐκκλησιαστικῆ ἱστορία ἐν τόμοις ι'	
κη'	σωκράτους ἐκκλησιαστικῆ ἱστορία·	25
κθ'	εὐαγρίου σχολαστικοῦ ἐκκλησιαστικῆ ἱστορία·	
λ'	σαλαμάνου ἑρμείου σχολαστικοῦ ἐκκλησιαστικῆ ἱστορία·	
λα'	θεοδωρήτου ἐκκλησιαστικῆ ἱστορία	30
λβ'	Ἀθανασίου ἐπιστολαὶ διάφοροι·	
λγ'	Ἰούστου τιβερίου χρονικόν·	
λδ'	Ἄφρικανοῦ ἱστορικόν·	
λε'	φιλίππου σιδέτου χριστιανικῆ ἱστο- ρία·	35
λς'	* * * ὡς δῆθεν ἑρμηνεῖα εἰς τὴν δακτά-	

VLI 9 τοῦ Hoeschel: τῶν A || 12 τοῦ αὐτοῦ Martini: αὐτοῦ τοῦ A || 36 «βιβλίον».

BT 3 πρακτικὰ a || 4 πρακτικὰ a M || 5 πρακτικὰ AM || 8 οὐκ - αἰρετικὸς fehlt in AM. || 11 καὶ θεμιστίου fehlt in AM.

	τευχον, † χριστιανῶν δὲ ὀνομάτων τῶν γεγραφότων ἐτίθετο	
λξ'	μηνᾶ πατρικίου πρὸς θωμᾶν ἑ- φερενδάριον περὶ πολιτικῆς	
λη'	θεοδώρου ἀντιοχέως ἐρμηνεία τῆς κτίσεως· οὗτος ὁ μοψουεστίας ἐ- στίν·	5
λθ'	εὐσεβίου τοῦ παμφίλου πρὸς τοὺς ὑπὲρ ἀπολλωνίου τοῦ τυανέως ἱε- ροκλέους λόγους	10
μ'	φιλοστοργίου ἀρειανοῦ ἱστορικόν·	
μα'	ἰωάννου ἐκκλησιαστικὴ ἱστορία, διοσκύρου δὲ αἰρετίζοντος οὗτος·	
μβ'	βασιλείου κίλικος ἐκκλησιαστικὴ ἱστορία	15
μγ'	ἰωάννου τοῦ φιλοπόνου εἰς τὴν ἕκτην ἡμέραν	
μδ'	φιλοστράτου τυρίου εἰς τὸν ἀπολλω- νίου τοῦ τυανέως βίον	
με'	ἀνδρονικιανοῦ πρὸς εὐνομιανούς λόγοι	20
μς'	θεοδωρήτου ἐπισκόπου κέρου λόγοι διάφοροι	
μζ'	ἰωσήπου ἰουδαίου τὰ κατὰ ἰουδαίους πάθη καὶ ἡ τῆς ἱερουσαλήμ ἄλλωσις	25
μη'	ἰωσήπου μᾶλλον δὲ γαίου πρεσβυ- τέρου περὶ τῆς τοῦ παντός οὐσίας· οὗτος λέγεται καὶ τῶν ἐθνῶν χειρο- τονηθῆναι ἐπίσκοπος	
μθ'	τοῦ ἐν ἀγίοις κυρίλλου ἀλεξανδρέ- ως κατὰ τῶν νεστορίου βλασφημι- ῶν λόγοι ε'	30
ν'	νικίου μοναχοῦ κατὰ τῶν φιλοπόνου κεφαλαιῶν	

VLI 1 χριστιανῶν-ἐτίθετο corrupt || 18 mit μδ setzt M ein. || 20 ἀνδρονίκου
καὶ εὐνομιανῶ A || 29 χειροτονηθεὶς A.

BT 17 ἕκτην ἡμέραν] ἑξαήμερον AM.

να'	ἡσυχίου πρεσβυτέρου κωνσταντινου- πόλεως εἰς τὸν χαλκοῦν ὄφιν	
νβ'	σύνοδος γενομένη ἐν σίδῃ κατὰ τῆς αἰρέσεως τῶν μεσαλιανῶν ἡγουν εὐχιτῶν	5
νγ'	σύνοδος κατὰ πελαγίου καὶ κελεστίου ἐν καρθαγένῃ συστάσα	
νδ'	ἑτέρα σύνοδος κατὰ τῆς πελαγιανῆς καὶ κελεστιανῆς αἰρέσεως	
νε'	ιωάννου τοῦ φιλοπόνου κατὰ τῆς ἁγίας καὶ οἰκουμενικῆς τετάρτης συνόδου	10
νς'	θεοδωρήτου κύρου κατὰ τῶν αἰ- ρέσεων	
νζ'	ἄπλιανου ῥωμαϊκὴ ἱστορία	15
νη'	ἄρριανου παρθικὰ βιβλία ιζ'	
νθ'	σύνοδος ἢ κατὰ τοῦ ἐν ἁγίοις ιωάννου παρανόμως συστάσα	
ξ'	ἠροδότου ἱστορικὸν λόγοι θ'	
ξα'	αἰσχίνου λόγοι ζ' καὶ ἐπιστολαὶ θ'	20
ξβ'	πραξαγόρου ἀθηναίου τῆς κατὰ τὸν μέγαν κωνσταντῖνον ἱστορίας βιβλία β'	
ξγ'	προκοπίου ῥήτορος ἱστορικὸν βι- βλία η'	25
ξδ'	θεοφάνους βυζαντίου ἱστορικὸν λόγοι ι'	
ξε'	θεοφυλάκτου ἀπὸ ἐπάρχων καὶ ἀντι- γραφέως λόγοι η'	
ξς'	νικηφόρου τοῦ ἐν ἁγίοις ἀρχιεπι- σκόπου κωνσταντινουπόλεως ἱστορι- κὸν σύντομον	30
ξζ'	σεργίου τοῦ ὁμολογητοῦ στηλιτευ- τικοῦ τῶν εἰκονομάχων	

VLI 1 κωνσταντινουπόλεως fehlt in A || 2 χαλκοῦν zerstört in M, χαλκὸν A || 4 μεσαλιανῶν zerstört in M, μεσσαλιανῶν A || 7 καρθαγένῃ zerstört in M, καρθα-
γέννη A || 8 πελαγιανικῆς A || 19 ἱστορικῶν M || 20 καὶ fehlt in M || 24 ἱστορικὰ M.

BT 18 συγκροτηθεῖσα A M || 19 ἱστορικῶν A M || 20 ζ'] τρεῖς A M || 26
ἱστορικῶν A M. || 33 στηλιτευτικὸν τῶν εἰκονομάχων in A M nicht vorhanden.

ξη'	κεφαλίωνος σύντομος ἱστορία·	
ξθ'	ἤσυχίου ἰλλουστρίου καθολικὴ ἱστορία·	
ο'	διοδώρου σικελιώτου ἱστορικόν·	
οα'	κασσιανοῦ κοκκιανοῦ ἢ κοκκίου δίωνος ἱστορικὸν λόγοι π'	5
οβ'	κτησίου τοῦ κνιδίου τὰ περσικά·	
ογ'	ἠλιοδώρου αἰθιοπικόν·	
οδ'	θεμιστίου πολιτικοὶ λόγοι λς·	
οε'	ἰωάννου τοῦ φιλοπόνου κατὰ τῶν ἐνθέως δογματισθέντων περὶ τῆς ἁγίας καὶ ὁμοουσίου τριάδος·	10
ος'	φλαβίου ἰωσήπου ἰουδαϊκῆς ἀρχαιολογίος λόγοι κ'	
οζ'	εὐναπίου χρονικῆς ἱστορίας τῆς μετὰ δέξιππον λόγοι ις·	15
οη'	μάλχου σοφιστοῦ βυζαντινὰ βιβλία ζ'	
οθ'	κανδίδου ἱστορίας λόγοι γ'	
πα'	Ὀλυμπιδώρου ἱστορίας λόγοι κβ· θεοδώρου περὶ τῆς ἐν περσίδι μαγικῆς καὶ τίς ἢ τῆς εὐσεβείας πρὸς αὐτὴν διαφορὰ λόγοι γ'	20
πβ'	δεξιίπου τὰ μετὰ ἀλέξανδρον καὶ ἕτερον σύντομον ἱστορικὸν καὶ τὰ σκυθικά·	25
πγ'	διονυσίου ἀλικαρνασσέως ἱστορικὸν λόγοι κ'	
πδ'	τοῦ αὐτοῦ σύνοψις ἐν πέντε βιβλίοις τῶν εἰρημένων κ' λόγων·	30
πε'	ἠρακλειανοῦ ἐπισκόπου καλχηδόνος κατὰ μανιχαίων βιβλία κ'	
πς'	ἐπιστολαὶ τοῦ ἁγίου ἰωάννου τοῦ χρυσοστόμου ἄς ὑπερορισθεὶς ἔγραψεν·	35

VLI 5 ἢ fehlt in M || 6 ἱστορικοὶ M || 19 γ' fehlt in A.

BT 1 σύντομον ἱστορικὸν A M || 6 ἱστορικὸν] βιβλίον A M || 16 ις'] ιδ' A M || 20 ἱστορικοὶ AM || 23 πρὸς αὐτὴν fehlt in A M || 27 βιβλία ἱστορικῶν A M.

πζ'	ἀλεξανδρέως ἀχιλλέως τατίου τὰ περὶ λευκίππην καὶ κλειτο- φῶντα	
πη'	τὰ κατὰ νίκαιαν πραχθέντα ὡς ἐν ἱστορίᾳ λόγοι γ'	5
ς	ὁ λιβάνιος ἐν τεύχει β'	
σα'	ἄρριανοῦ τὰ κατὰ ἀλέξανδρον ἐν λόγοις ζ'	
σβ'	τοῦ αὐτοῦ τὰ μετὰ ἀλέξανδρον λόγοι ι'	10
σγ,	τοῦ αὐτοῦ βιθυνικὰ ἐν βιβλίοις η'	
σδ'	ἱαμβλίχου δραματικόν	
σε'	ἰωάννου σκυθοπολίτου σχολαστι- κοῦ κατὰ τῶν ἀποσχιστῶν τῆς ἐκκλησίας ἦτοι κατὰ εὐτυχιανι- στῶν	15
ςς'	γεωργίου ἐπισκόπου ἀλεξανδρείας εἰς τὸν βίον τοῦ γουσοστόμου	
ςςζ'	φλέγοντος τραλλιανοῦ, ἀτελευτήρου ἄδριανοῦ τοῦ βασιλέως, Ὀλυμπιο- νικῶν καὶ χρονικῶν συναγωγῶν	20
ση'	ζωσίμου κόμητος ἀπὸ φισκοσυνη- γόρου ἱστοριῶν λόγοι ε'	
ςθ'	ἠρωδιανοῦ τοῦ γραμματικοῦ ἱστορικοὶ λόγοι η'	25
ρ'	ἄδριανοῦ τοῦ βασιλέως μελέται διάφοροι	

VLI 2 κλειτοφάντην A || 3 πη] πθ' A, in dem eine Nummerer πη' nicht vorhanden ist; in M ist der Anfang der Inhaltsangabe zerstört und um der Schluss ἐν ἱστορίᾳ λόγοι γ' erhalten; dass dieselbe die zahl πη' an der Stein trug, folgt aus der notiz des Schreibers M^a zu Kap. 88 Bkk. (TG S. 17): ἰστέον ὅτι τὸ πθ' οὐ κεῖται ἐν τῷ βιβλίῳ οὔτε ἐν τῷ πίνακι οὔτε ἐν τῷ ὕφει; Nummer πη' war also im Index von M vorhanden, hingegen fehlte Nummer πθ' ○○○○○○.

BT 3 in A figurirt der Abschreitt p. 66 a 30 - 67 a 1 (ἐπεμνήσθημεν) als Kap. πη', der Passus p. 67 a 1 (ἔχει) - b 9 als Kap. πθ'; in M dagegeh erscheint Kapp. 88 + 89 BKK. als Kap. πη' und ist ein Kap. πθ' nicht vorhanden || 5 τόμοι A M || 20 αὐτοκράτορος A M || 21 συναγωγή A M || 23 ἱστορικὸν A M || 25 τοῦ γραμματικοῦ fehlt in A M.

ρα'	βικτωρίνου τοῦ λαμπαδίου ὑπατικοὶ λόγοι διάφοροι·	
ρβ'	γελασίου ἐπισκόπου καισαρείας τῆς παλαιστίνης κατὰ ἀνομοίων·	
ργ'	φίλωνος Ἰουδαίου νόμων ἱερῶν ἀλληγορίαι καὶ περὶ βίου πολιτικοῦ·	5
ρδ'	τοῦ αὐτοῦ τῶν παρὰ Ἰουδαίοις φιλοσοφησάντων·	
ρε'	τοῦ αὐτοῦ λόγος, οὗ ἡ ἐπιγραφή γαῖος ψεγόμενος·	10
ρς'	θεογνώστου ἀλεξανδρέως λόγοι ζ'	
ρζ'	βασιλείου πρεσβυτέρου κίλικος κατὰ Ἰωάννου σκυθοπολίτου· οὗτος δὲ τὰ νεστορίου φρονῶν νομίζεται·	15
ρη'	θεοδώρου μονάζοντος ἀ- λεξανδρέως κατὰ θεμιστίου αἰρετίζοντος καὶ κατὰ αἰρέσεων·	
ρθ'	κλήμεντος ἀλεξανδρέως πρεσ- βυτέρου αἰ ὑποτυκώσεις	
ρι'	τοῦ αὐτοῦ ὁ στοματεὺς·	
ρια'	τοῦ αὐτοῦ ὁ παιδαγωγός·	
ριβ'	κλήμεντος τοῦ ρώμης διὰ τὰ γαὶ τῶν ἁγίων ἀποστόλων·	
ριγ'	τοῦ αὐτοῦ πρὸς Ἰάκωβον τὸν ἀδελφόθεον, ἐν ᾧ καὶ αἱ τοῦ ἀποστόλου πέτρου λεγόμεναι πράξεις·	25
ριδ'	λευκίου χαρίνου αἰ πλαττό- μεναι τῶν ἀποστόλων περιόδοι·	30
ριε'	ἄνωνύμου κατὰ τεσσαρεσκαί- δεκατιῶν·	
ρις'	περὶ τῆς ἁγίας τοῦ πάσχα ἑορ- τῆς λόγοι γ' ἐν τόμοις λη'·	

VLI 12 ἀλεξανδρείας M || 13 κιλικίας M || 14 δὲ Martini: ὡ; A M || 41 νέων
(für νεστορίου) A. || 21 ὁ fehlt in M || 27 παύλου A, προ M.

BT 8 τοῦ αὐτοῦ fehlt in A M || 18 καὶ κατὰ αἰρέσεων in A M nicht vorhanden ||
1/22 in Text der Bibliothek. folgt der Strom. dem Paidag. || 29 λεγόμεναι A M
|| 234 λόγος τρίτος A M.

ριζ'	ὑπὲρ ὠριγένους καὶ τῶν αὐ- τοῦ δογμάτων τόμοι ε'.	
ριη'	παμφίλου τοῦ μάρτυρος καὶ εὐσεβίου ὑπὲρ ὠριγένους τόμοι ζ'.	5
ριθ'	περίου πρεσβυτέρου λόγοι διά- φοροι.	
ρικ'	εἰρηναίου ἐπισκόπου λουγδού- νων λόγοι θ'.	
ρικα'	ἵππολύτου μαθητοῦ αὐτοῦ κατὰ αἰρέσεων λόγοι λβ'.	10
ρικβ'	ἐπιφανίου ἐπι- σκόπου τὰ πανάρια λόγοι λζ'.	
ρικγ'	τοῦ αὐτοῦ ὁ ἀκυρωτός.	15
ρικδ'	τοῦ αὐτοῦ.	
ρικε'	Ἰουστίνου τοῦ μάρτυρος ἀπολο- γία ὑπὲρ χριστιανῶν καὶ ἑτερά τινα.	
ρικς'	κλήμεντος ἐπιστολαὶ πρὸς κοριν- θίους β'.	20
ρικζ'	εὐσεβίου τοῦ παμφίλου ἢ εἰς κωνσταντῖνον τὸν μέγαν βασιλέα τετραβιβλος.	
ρικη'	λουκιανοῦ διάφοροι λόγοι.	25
ρικθ'	λουκίου πατρῆως μεταμορ- φώσεων λόγοι διάφοροι.	
ριλ'	δαμασκίου λόγοι δ'.	
ριλα'	ἀμυντίου εἰς ἀλέξανδρον τὸν βασιλέα.	30
ριלב'	παλλαδίου σοφιστοῦ μελέται διάφοροι.	
ριλγ'	ἀφθονίου ὁμοίως.	
ριλδ'	εὐσεβίου σοφιστοῦ ὁμοίως.	

VLI 11 αἰρετικῶν A || ib. λε' A || 16 ἐπ. κύπρου M. || 34 ὁμοίως fehlt in A.

BT ib. λη'] ὀκτώ A M || 9 ε' A M || 14 τόμοι ζ' A M || 16 τοῦ αὐτοῦ fortge-
lassen von A'M, in A nachträglich hinzugefügt von A² || 29 ἀμυντιανοῦ A M || 30
τὸν βασιλέα fehlt in A M.

ρλε'	μαξίμου σοφιστοῦ ἀλεξανδρέ- ως ὁμοίως·	
ρλς'	κυρίλλου οἱ θησαυροί·	
ρλζ'	εὐνομίου τοῦ δυσσεβοῦς ὑπὲρ τῆς οἰκείας αἰρέσεως·	5
ρλη'	ἔτι τοῦ αὐτοῦ δυσσεβοῦς κατὰ τῆς πραγματείας τοῦ ἁ- γίου βασιλείου, ἐν ᾗ τὸ δυσ- σεβὲς αὐτοῦ ἀνέτρεπε δόγμα·	
ρλθ'	τοῦ ἁγίου ἀθανασίου ὑπόμνη- μα εἰς τὸν ἐκκλησιαστήν·	10
ρμ'	τοῦ αὐτοῦ εἰς τὰ ἄσματα τῶν ἄσμάτων·	
ρμα'	τοῦ αὐτοῦ κατὰ τῶν ἀρείου δογμάτων ἢ πεντάβιβλος·	15
ρμβ'	τοῦ ἁγίου βασιλείου εἰς τὴν ἑξαήμερον·	
ρμγ'	τοῦ αὐτοῦ ἐπιστολαὶ διάφοραι	
ρμδ'	τοῦ αὐτοῦ τὰ ἀσκητικά·	
ρμε'	ἑλλαδίου λεξικὸν κατὰ στοιχεῖον·	20
ρμς'	λεξικὸν κατὰ στοιχεῖον τῆς καθαρᾶς τοῦ λόγου ἰδέας·	
ρμζ'	λεξικὸν σεμνῆς ἰδέας·	
ρμη'	λεξικὸν τοῦ πολιτικοῦ λόγου·	25
ρμθ'	λεξικὸν πολλίωνος	
ρν'	λεξικὸν τῶν παρὰ τοῖς δέκα ῥήτορσι κεχρημένων τοῦ Ἰουλιανοῦ·	
ρνα'	τιμαίου περὶ τῶν παρὰ πλά- τωνι λέξεων κατὰ στοιχεῖον·	30
ρνβ'	αἰλίου διονυσίου ἀλικαρ- νασέως ἀττικῶν ὀνομάτων τῆς πρώτης ἐκδόσεως λόγοι ε'·	

VLI 2 ὁμοίως fehlt in A || 8 ἀσεβὲς; A' || 9 αὐτῶν A || 23 fehlt in A || 26
πολλίωνος M

BT 10 μεγάλου A M || 12/13 gehört in A M zum vorhergehenden Cap. || 16
θεσπεσίου A M || 18 auf die Homilien über das Hex. folgt in A M ein besonderer
Abschnitt (Cap. 142 BKK.) über die ἠθικοὶ λόγοι des Bas. || 23 τοῦ λόγου fehlt
in A M.

ργγ'	παυσανίου λεξικόν·	
ργνδ'	βοηθοῦ λέξεων πλατωνικῶν·	
ργνε'	* * * * *	
	ἄθιναγόρα προσφωνούμενον·	
ργς'	δωροθέου περὶ τῶν ξένων εἰ- ρημένων λέξεων·	5
ργζ'	μοίριδος ἄττικιστής·	
ργη'	φρυνίχου ἀραβίου σοφιστικῆς παρασκευῆς λόγοι θ' καὶ λ'·	
ργθ'	Ἰσοκράτου τοῦ ῥήτορος λόγοι κα' καὶ ἐπιστολαὶ θ'·	10
ρξ'	χορικίου σοφιστοῦ γάζης λόγοι διάφοροι·	
ρξα'	σωπάτρου σοφιστοῦ ἐκλογαὶ διάφοροι·	15
ρξβ'	εὐσεβίου ἐπισκόπου κατὰ ἀνδρέου ἐγκλειστοῦ λόγοι γ'	
ρξγ'	οὐινδανίου ἀνατολίου βη- ρύτου συναγωγή γεωργικῶν ἐπιτηδευμάτων·	
ρξδ'	γαληνοῦ περὶ αἰρέσεων·	
ρξε'	ἱμερίου σοφιστοῦ λόγοι διάφοροι·	
ρξς'	ἄντωνίου διογένους τῶν ὑπὲρ θούλην ἀπίστων λόγοι δ' καὶ κ'·	25
ρξζ'	Ἰωάννου στοβαίου ἐκλογαὶ ἀποφθεγμάτων ὑποθετικῶν βιβλία δ'·	
ρξη'	τοῦ μακαρίου βασιλείου ἐπι- σκόπου σελευκείας λόγοι ις'·	30
ρξθ'	τοῦ ἐν ἀγίοις κυρίλλου κατὰ τῶν νεστορίου δυσφημιῶν τόμοι ε'·	
ρο'	ἀνεπίγραφον βιβλίον πολὺ- στιχον ἐν λόγοις ιε', ὡς δῆ-	

VLI 3 nach Bibl. p. 100 a 19 flg. dürfte die Lücke etwa folgender massen auszu-
füllen sein: τοῦ αὐτοῦ ἕτερον λεξικόν || 9 λόγοι θ' καὶ λ' fehlt in -M || 17 εὐσεβίου
σοφιστοῦ ἐπ. M || 18 ἀνδρὸς Α || 19 οὐινδάνου M || 30 σελευκείας ἐπ. M.

BT 9 λς' Α M || 26 ἐκλογῶν Α M || 27 ὑποθηκῶν Α M || 30 ιε' Α M.

	θεν χρήσεις ἑλληνικαὶ καὶ βάρ- βαροι τῆς τῶν χριστιανῶν εὐσεβοῦς πίστεως·	
ροα'	εὐστρατίου πρεσβυτέρου τῆς μεγάλης ἐκκλησίας περὶ τριῶν τινῶν κεφαλαίων διάλη- ψις·	5
ροβ'	τοῦ χρυσοστόμου ὁμιλία εἰς τὴν γένεσιν κ'·	
ρογ'	τοῦ αὐτοῦ ὁμιλία εἰς τὴν γέ- νεσιν ις'·	10
ροδ'	τοῦ αὐτοῦ ὁμιλία εἰς τὴν γέ- νεσιν κε' ὁμοῦ ξα'·	
ροε'	παμφίλης συμμίκτων ἱστορικῶν ὑπομνημάτων λόγοι ιη'·	
ρος'	θεοπόμπου λόγοι ἱστορικοὶ γ' καὶ ν'·	15
ροζ'	θεοδώρου ἀντιοχέως πρὸς τοὺς λέγοντας φύσει καὶ οὐ γνῶμη πταίειν τοὺς ἀνθρώπους·	
ροη'	διοσκουρίδου περὶ ἕλης ἁγιοὶ ις'	
ροθ'	ἀγαπίου τοῦ δυσσεβοῦς λόγοι γ' καὶ κ'·	20
ροπ'	ἰωάννου λαυρεντίου φιλαδελ- φέως τοῦ λυδοῦ πραγματεία γ'·	
ροα'	δαμασκίου δαμασκηνοῦ εἰς τὸν ἰσιδώρου τοῦ φιλοσόφου βίον·	25
ροβ'	εὐλογίου ἀρχιεπισκόπου ἀλε- ξανδρείας κατὰ ναάτου καὶ περὶ οἰκονομίας λόγοι ε'·	
ρογ'	εὐδοκίας τῆς βασιλίδος με- τάφρασις τῆς ὀκτατεύχου·	30
ροδ'	ἔτι τῆς αὐτῆς μετάφρασις τοῦ τε θεσπεσίου ζαχαρίου καὶ τοῦ προ- φήτου δανιὴλ καὶ λόγοι γ' εἰς τὸν ἅγιον κυπριανόν·	35

VLI 11 εἰς τὴν γένεσιν ὁμιλία M || ib. γένεσιν] αὐτ'γενεσιν A.

BT 19 ζ', A M || 20 λογύδρια A M || 35 τὸν ἅγιον] μάρτυρα τὸν.

ρπε'	διονυσίου αὐγέως δικτυακῶν κεφαλαίων ρ'	
ρπς'	κόνωνος διηγῆσεις ν' καὶ ἀπολ- λοδώρου γραμματικοῦ ἡ λε- γομένη βιβλιοθήκη	5
ρπζ'	νικομάχου γερασηνοῦ ἀριθ- μητικῶν θεολογουμένων βιβλία θ'	
ρπη'	ἄλεξάνδρου θαυμασιῶν συν- αγωγή	10
ρπθ'	σωτίωνος τῶν σποράδην περὶ ποταμῶν καὶ κρηνῶν καὶ λι- μνῶν παραδοξολογουμένων	
ρϋ'	πτολεμαίου τοῦ ἠφαιστίωνος περὶ τῆς εἰς πολυμαθίαν καινῆς ἱστορίας λόγοι στ'	15
ρϋα'	τοῦ ἐν ἁγίοις βασιλεῖος τὰ ἀσκητικά	
ρϋβ'	τοῦ ἐν ἁγίοις μαξίμου τοῦ ὁμολογητοῦ, ἀπορημα- τικῶν γραφικῶν κεφάλαια δ' καὶ ξ' καὶ ρ'	20
ρϋγ'	τοῦ αὐτοῦ κατὰ πεῦσιν καὶ ἀπόκρισιν ἀσκητικῶν καὶ ἐτέ- ρα πραγματεία εἰς υ' κεφάλαια ἀσκητικά συμπληρουμένη	25
ρϋδ'	τοῦ αὐτοῦ ἐπιστολαὶ διάφοροι	
ρϋε'	τοῦ αὐτοῦ ἐπιστολαὶ διά- φοροι περὶ διαφορῶν ὑπο- θέσεων	30
ρϋστ'	τοῦ ἐν ἁγίοις ἔφραϊμ λόγοι ἀσκητικοὶ θ' καὶ μ'	

VLI 1 dies Hauptstück lässt A fort und fählt 186 als ρπε', so dass im Folgenden seine Kapitelzahlen um eine Nummer zu niedrig sind || 5 ἡ λεγομένη βιβλιοθήκη fehlt in A. || 9 οἰτιῶν^ω A¹ || 14 τοῦ fehlt in M || 21 κεφαλαίων M || 26 συμπληρουμένων A || 29 καὶ περὶ M || 31 ἔφραϊμ M.

BT 1 auch im Text von A fehlt dies Hauptstück. || 8 β' A M || 21 γραφικῶν ἀπορημάτων A M || 23 κατὰ - ἀσκητικῶν] λόγος ἀσκητικός εἰς πεῦσιν ἐσχηματισμένος καὶ ἀπόκρισιν A M || 26 πληθυνομένη A M.

ρζζ'	τοῦ ἐν ἀγίοις κασσιανοῦ λόγοι ἀσκητικοὶ γ'.	
ρζη'	βιβλίον σύνοψις τοῦ μεγάλου λειμωναρίου.	
ρζθ'	ἰωάννου τοῦ μόσχου τὸ νέον λεγόμενον λειμωνάριον.	5
σ'	μάρκου μοναχοῦ λόγοι ἀσκη- τικοὶ η'.	
σα'	διαδόχου ἐπισκόπου φωτικῆς τῆς παλαιᾶς ἠπείρου ἀσκητικὰ κεφά- λαια ρ' καὶ νείλου μοναχοῦ γ' καὶ ν' καὶ ρ' καὶ ἰωάννου τοῦ καρπαθίου ρ'.	10
σβ'	ἵπολύτου ἐπισκόπου καὶ μάρτυ- ρος εἰς τοῦ δανιήλ.	15
σγ'	τοῦ μακαρίου θεοδωρήτου.	
σδ'	τοῦ αὐτοῦ εἰς τὴν ὀκτάτευχον καὶ τὰς βασιλείας καὶ τὰ παραλειπόμενα τοῦ αὐτοῦ εἰς τοὺς β' προφήτας προκοπίου σοφιστοῦ εἰς τὴν ὀκτάτευχον καὶ τὰς βασιλείας καὶ τὰ παραλειπόμενα.	
σε		
σς		
σζ'	τοῦ αὐτοῦ εἰς τὸν ἠσαϊαν.	
ση'	εὐλογίου ἀρχιεπισκόπου ἀλεξαν- δρείας κατὰ ναυατινῶν λόγοι. ε'.	25
σθ'	δίωνος λόγοι π'.	
σι'	καισαρίου ἐκκλησιαστικὰ κεφά- λαια.	30
σια'	διονυσίου αὐγέως δικτυακῶν.	
σιβ'	αἰνησιδήμου πυρρωνείων λόγοι η'.	
σιγ'	ἀγαθαρχίδου ἱστορικόν.	

VLI 8 fehlt in M || 9 φωτικῆς fehlt in M || 11 καὶ νείλου μοναχοῦ γ' καὶ ν' καὶ ρ' fehlt in M. || 17 αὐτοῦ fehlt in A || 25 ἀλεξανδρείας A || 35 ἱστορικῶν M.

BT 6 λειμῶν u. νέον παραδείσιον (für νέον λειμωνάριον) A M || 9 τῆς ἐν παλαιᾷ ἠπείρῳ A M. || 14 dies Kap. fehlt in M, wo der zweite Teil von Kap. 201 (p. 163 b 11—33) als Kap. 202 figuriert.

σιδ'	ἱεροκλέους περὶ προνοίας καὶ εἵμαρμένης·	
σιε'	Ἰωάννου τοῦ φιλοπόνου κατὰ τῆς σπουδῆς ἱαμβλίχου·	
σις',	σιζ' σιη', σιθ' ὄρειβασίμου βιβλία ἱα<τρικά>·	5
σκ'	θέωνος ἀρχιετροῦ ὁ ἄνθρω- πος·	
σκα'	ἀετίου ἀμιδιηνοῦ ἱατρικοὶ λόγοι ις·	10
σκβ'	Ἰωβίου μοναχοῦ λόγοι θ'.	
σκγ'	θεοδώρου ἐπισκόπου ταρσοῦ κατὰ εἵμαρμένης·	
σκδ'	μέμνονος ἱστορικόν·	
σκε'	εὐλογίου πάπα ἀλεξαν- δρείας·	15
σκς'	τοῦ αὐτοῦ εὐλογίου·	
σκζ'	τοῦ αὐτοῦ στηλιτευτικόν·	
σκη'	ἐφραιμίου πατριάρχου θεουπόλεως·	
σκθ'	τοῦ αὐτοῦ περὶ τῶν ἐπιθραζο- μένων ῥημάτων κηρύλλον·	20
σλ'	εὐλογίου πάπα ἀλεξανδρείας λόγοι ια'	
σλα'	σωφρονίου ἱεροσολύμων συν- οδικῆ ἐπιστολή·	25
σלב'	στεφάνου τρισθεΐτου τὸ ἐπί- κλην γοβάρου·	
σλγ'	γερμανοῦ πατριάρχου κωνσταν- τινουπόλεως ἢ ἀνόθευτος·	30
σλδ'	τοῦ ἁγίου μεθοδίου ἐπισκό- που καὶ μάρτυρος ἐκ τοῦ περὶ ἀναστάσεως λόγου, οὗ ἡ ἐκλογή τὰ ὑποκεί- μενα λέγει·	

VLI 3 τοῦ fehlt in M || ib. κατε.] ἐκ M || 6 ἱα(τρικά) Martini : ια' A, ια M. || 32
καὶ und ἐκ τοῦ fehlen in M.

BT 23 πάπα ἀλεξανδρείας fehlt in A M || 29 ἀρχιερεὺς A M || 33 ἡ fehlt in A.

σλε'	τοῦ αὐτοῦ περὶ τῶν γεννητῶν λόγος· κατ' ἐκλογὴν δὲ ταῦ- τα ἐξεδόθη·	
σλσι'	τοῦ αὐτοῦ περὶ αὐτεξουσί- ου τῆς ἴσης καὶ αὐτὸς τυ- χῶν συντομίας·	5
σλζ'	τοῦ αὐτοῦ περὶ ἀγνείας, ὅς καὶ ἐν ὁμοίῳ συνήψεως ἔξ- εδόθη τύπῳ·	
σλη'	Ἰωσήπου ἢ ἀρχαιολογία, ἣς ἢ ἐκλογὴ, ὅσα τε ἱστορεῖ περὶ ἠρωδῆν, καταλέγει· τὴν τε ἀν- οικοδομὴν τοῦ ναοῦ· ὅπως τε τὴν Ἰουδαϊκὴν ὑπεισηλθε βα- σιλείαν· καὶ ὅπως αὐτοῦ τὴν ἀρχὴν οἱ ἐκ γένους διεδέξαντο· ὅπως τε οὕτῃ εἰς ἀριστοκρα- τίαν καταλέλυται τὴν προαί- σίαν τοῦ ἔθνους τῶν ἁγιογραφῶν ἀναδεξαμένων· καὶ ὅσα ἄλλα τούτοις συνδιαπλέκεται·	10 15
σληθ'	πρόκλου πολυμαθίας λόγοι β·	
σλησ'	Ἰωάννου τοῦ φιλοπόνου ἢ ἑξαήμερος·	
σλημα'	βίος ἀπολλωνίου ἀπὸ φωνῆς φιλοστράτου·	25
σλημβ'	Ἰσιδώρου βίος ὑπὸ δα- μασκίου συντεθειμένος·	
σλημγ'	ἐκ τῶν ἡμερίου τοῦ σοφι- στοῦ διάφοροι μελέται· τοὺς ὠραιότερους δὲ τῶν	30

VLI 1 γεννητῶν M || 5 καὶ αὐτὸς fehlt in M || 17 οὕτῃ A || 28 συντεθεῖς M.

BT 1 περὶ - ἐξεδόθη] τοῦ περὶ τῶν γεννητῶν (γεννητῶν M) ἐκλογὴ κατὰ σύνοψιν A M || 5 τῆς ἴσης συντομίας] ὡσαύτως M || 8 ὅς - τύπῳ] ὡσαύτως M || 10 ἢ ἀρχαιο-
λογία - συνδιαπλέκεται fehlt in M || 22 dies Kapitel stehl in A zwischen Kap. 233 u-
234 || ib. χρηστομαθίας A¹ M || 23 dies Kapitel ist in A nachträglich durch Blat
tauschfall verloren gegangen || 24 ἐκ τῶν εἰς τὴν ἑξαήμερον M || 25 ἀπολλωνίου βίος M.
ἐκ τοῦ εἰς τὸν ἀπολλώνιον A || 27 ὑπὸ - συντεθειμένος fehlt in A M. || 29 ἀνεγνώθη
ἐκ τοῦ ἡμερίου τ. σ. - ἀποθησαυρίζει A : ἀνεγνώθη ἐκ τοῦ ἡμερίου τ. σ. μελετῶν M.

- αὐτοῦ λόγων ἢ ἐκλογή δρε-
πομένη τὴν τούτων ἔκδοσιν
ἀποθησαυρίζει·
- σμδ' τῆς διοδώρου βιβλιοθήκης,
ἄλλοι τε λόγοι καὶ ὁ λβ' καὶ
λδ', καὶ ὁ μ' καὶ ὁ μη', καὶ
ὁ λα' καὶ β' καὶ ὁ ς' καὶ ὁ
λζ' καὶ ὁ η' ὧν ἐκλογὴν ἢ
παροῦσα ἔκδοσις περιέχει· 5
- σμε' τῶν πλουτάρχου παραλλή-
λων διάφοροι λόγοι ὧν ἢ ἔκ-
δοσις κατὰ σύνοψιν ἐκλέγεται
διάφορον χρηστομαθίαν. 10
- σμς' ἀριστείδου ὁ παναθηναϊκός,
ἐκλογὴν ὑπέχων ῥημάτων
τε καὶ ὀνομάτων καὶ περιόδων,
ἀλλὰ καὶ νοημάτων εἰς δεινό-
τητα καὶ κάλλος διεσκευασμέ-
νων· 15
- σμζ' τοῦ αὐτοῦ πρὸς πλατῶνα
ὑπὲρ ῥητορικῆς δ' τὴν
αὐτὴν τῷ προσηρημένῳ παρ-
εχόμενοι χρειαί·
- σμη' τοῦ αὐτοῦ ὑπὲρ τῆς κοινῆς
ἀπολογίας τὸν ὅμοιον διὰ τῆς
ἐκλογῆς περιηγηθισμένους τρό-
πον. 25
- σμθ' πυθαγόρου βίος·
- σν'. ἀγαθαρχίδου λόγοι β', ὁ
πρῶτος καὶ ὁ πέμπτος, περὶ
περὶ τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης
καὶ ἐτέρων παραδόξων ἔρ- 30

VLI 6 καὶ (vor ὁ μ') fehlt in M || 7 ὁ β' M || 13 διάφορον fehlt in M || 18 κατε-
σκευασμένων M.

BT 6 καὶ ὁ μ' fehlt in M || 7 ὁ β' A || ib. hinter β' schiebt M καὶ δ' ein || ib
λζ] λζ' M || 8 ὁ η'] ὁ λη' A, λη' M || 29 ἀνεγνώσθησαν ἀγαθαρχίδου λόγοι — δια-
λαμβάνοντες und im Folgenden ἐκ τοῦ α' λόγου τοῦ περὶ τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης M :
ἀνεγνώσθη ἐκ τοῦ α' λόγου ἀγαθαρχίδου τῶν περὶ τῆς ἐρ. θαλ. A.

	γων ἐν κεφαλαίῳ διαλαμ- βάνοντες·	
σνα´	ἱεροκλέους ὁ περὶ προνοίας·	
σνβ´	γρηγορίου τοῦ διαλόγου ὁ βίος, οὗ ἡ ἔκδοσις ἐκλογὴν τινα ἀναγράφει·	5
σнг´	μαρτύριον τῶν ἁγίων ἑπτὰ παιδῶν, ἕξ οὗ κεφαλαιώδης διετυπώθη χρεία·	
σнд´	μαρτυρικὴ τιμοθέου τοῦ ἀποστόλου συγγραφὴ ὁμοί- ως διεσκευασμένη·	10
σνε´	μαρτύριον τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυ- ρος δημητρίου εἰς τὸν αὐτὸν τύπον ἐκδεδομένον·	15
σнз´	πολιτεία τῶν ἁγίων πατέ- ρων ἡμῶν μητροφάνους καὶ ἀλεξάνδρου, ἐν ἧ καὶ ὁ βίος κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου βασιλέως, τὴν αὐτὴν δια- τῆς ἐκδόσεως παρεχομένη χρείαν·	20
σнз´	βίος ἦτοι ἄθλησις παύλου τοῦ ὁμολογητοῦ ἐφ´ ὁμοίᾳ συστελλόμενος ἐκδόσει·	25
σνη´	βίος τοῦ μεγάλου ἀθανα- σίου τὸν ἴσον διατυπούμενος τρόπον·	

 VLI 13 μάρτυρος M

BT 4 ἀνεγνώσθη γρηγορίου — ἀναγράφει A : ἀνεγνώσθη ἐκλογαὶ τοῦ θεαρέστου βίου γρηγορίου, ὃς ἱεροπρεπῶς ἀρχιερατεύσας τῆς Ῥωμαίων ἐκκλησίας τοὺς βιωφελεστάτους τέσσαρας διαλόγους ἐφιλοπονήσατο M. || 11 ὁμοίως διεσκευασμένη fehlt in A M || 13 ἀνεγνώσθη ἐκ τοῦ μαρτυρίου τοῦ ἁγίου — τόπου (für τύπον) ἐκδεδομένου A : ἐκ τοῦ μαρτυρίου μεγαλομάρτυρος δημητρίου M || 19 μεγάλου fehlt in A M || 20 τὴν — χρείαν fehlt in M || 23 ἀνεγνώσθη . . . . βίος ἡ ἄθλησις τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν παύλου — ἐκδόσει A : ἀνεγνώσθη . . . . βίος ἡ (50) ἄθλησις τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν παύλου τοῦ κωνσταντινουπόλεως ἐπισκόπου τοῦ ὁμολογητοῦ (mit Auslassung der Worte ἐφ´ — ἐκδόσει) M || 26 ἀνεγνώσθη . . . . βίος ἦτοι ἄθλησις τοῦ μ. — τρι-
που A : ἀνεγνώσθη . . . . βίος ἦτοι ἄθλησις τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ἐπισκόπου ἀλεξανδρείας τοῦ μεγάλου ἀθανασίου (mit Forlassung der Worte τὸν τρόπον M.

σνθ'	ἀντιφῶντος διάφοροι λόγοι	
σξ	ἀνδοκίδου	
σξα'	λυσίου	
σξβ'	ἰσοκράτους	5
σξγ'	ἰσαίου	
σξδ'	αἰσχίνου	
σξε'	λυκούργου	
σξς'	δημοσθένους	
σξζ'	ὑπερείδου	10
σξη'	δεινάρχου	
	διαφόρων ἱερῶν ἀνδρῶν λόγοι κα', διαφόρους ὑποθέσεις μετερχόμε- νοι, ὧν ἡ παροῦσα ἐκλογή τῆς τῶν ῥημάτων καλλονῆς καὶ ὠραιότη- τος ἔρωτα λαβοῦσα, πρὸς ἐκεί- νας ὡς ἐπίπαν καὶ τὸν πλείστον σκοπὸν τῆς ἐκδόσεως ἀναφερόμε- νον ἔχει, εἰ καὶ ἕτερα ἅτινα ταύ- ταις συνεισάγεται.	15
σξθ'	ἡσυχίου πρεσβυτέρου ἱεροσολύμων ἐκ τοῦ εἰς τὸν ἅγιον θωμᾶν ἐγκωμίου	20
σο'	τοῦ χρυσοστόμου ἐκ τοῦ εἰς τὸν ἅγιον παῦλον	
σοα'	τοῦ μακαρίου ἀστερίου ἐπισκό- που ἁμασείας ἐκ τοῦ προτρεπτι- κοῦ εἰς τὴν μετάνοιαν, καὶ εἰς τὸν πρωτομάρτυρα στέφανον, καὶ εἰς τὸ ἄνθρωπος τις κατέβαινεν ἀπὸ < ἱερουσαλήμ εἰς > ἱεριχώ, καὶ ἄνθρωποι δύο ἀνέβησαν εἰς τὸ ἱερὸν προσεύξασθαι, καὶ εἰς τοὺς δύο υἱοὺς τοὺς παρὰ τῷ λου-	25
		30

VLI 12 den Passuss διαφόρων — συνεισάγεται verbinden A M irrtümlich mit dem vorhergehenden δεινάρχου || 20 συνεισάγεται fehlt in M. || 30 (ἱερουσαλήμ εἰς) fehlt in A M.

BT 1–11 in A M erscheinen die Redner in folgender Reihenfolge: Antiphon, Isokrates, Andokides, Lysias, Isaios, Aischines, Demosthenes, Hypereides, Deinarchos, Lykurgos || 12 διαφόρων — συνεισάγεται fehlt in A || 22 ἐγκωμίου fehlt in M.

- κᾱ, καὶ εἰς τὸν δοῦλον τοῦ ἑκα-
τοντάρχου, ὃν ὁ κύριος ἐθεράπευ-
σεν, καὶ εἰς τὴν παρείσβασιν τῶν
νησιαιῶν, καὶ εἰς τὸν ἐκ κοιτίας
τυφλόν, καὶ εἰς τὸν ἰάειρον καὶ 5
τὴν αἰμόρρουν·
- σοβ' τοῦ μακαρίου λεοντίου ἐπισκό-
που ἀραβισσοῦ ἐκ τοῦ εἰς τὴν
κτίσιν λόγου·
- σογ' τοῦ μακαρίου θεοδωρήτου ἐκ 10
τῶν ε' λόγων τῶν εἰς τὸν ἐν ἁγίοις
ἰωάννην τὸν χρυσοστόμον·
- σοδ' ἰωάννου τοῦ χρυσοστόμου ἐκ τοῦ
ἐγκωμίου τοῦ εἰς τοὺς ἁγίους μ'
μάρτυρας, καὶ ἐκ τῶν ἐπιγραφομέ- 15
νων δύο λόγων εἰς τὴν ἀποτο-
μὴν τοῦ προδρόμου·
- σοε' ἡσυχίου πρεσβυτέρου ἱεροσολι-
μων εἰς ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν
τοῦ κυρίου καὶ δαβὶδ τὸν θεο- 20
πάτορα
- σος' τοῦ μακαρίου νεύλου ἐκ τοῦ εἰς
τὸ πάσχα πρώτου λόγου καὶ β', καὶ
εἰς τὴν ἀνάληψιν τῶν τριῶν λόγων·
- σοζ' τοῦ χρυσοστόμου ἐκ τῆς περὶ τοῦ 25
ἁγίου πνεύματος α' ὁμιλίας, καὶ
ἐκ τοῦ ὅτι ὁ χριστὸς ἀνατολή,
εἰς τὸ ἀνέβη καὶ κατέβη,
καὶ ὅτι τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον παντο-
κράτωρ, καὶ εἰς τὴν ἐνανθρώπησιν, 30
καὶ ὅτι παλαιᾶς καὶ καινῆς εἰς ὁ νο-
μοθέτης, καὶ εἰς τὸ ἀρκεῖ σοι ἡ
χάρις μου, (ἡ γὰρ δύναμίς μου
ἐν ἀσθενείᾳ τελειοῦται) καὶ ἐκ
τοῦ εἰς τὸ ἀποστολικὸν ῥητὸν εἶ 35

VIL 14 μάρτυρας τεσσαράκοντα A || 21 nach θεοπάτορα ergänzt A^g modέστου
ἐκ διαφόρων λόγων.

BT 6 αἰμορροῦσαν A M || 17 τοῦ προδρόμου] ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ A M || 35
ῥητὸν τοῦ ἀποστόλου.

- τις ἐν Χριστῷ, καινὴ κτίσις, καὶ
 ἕτερα ῥητὰ διάφορα, καὶ ἐκ τοῦ
 περὶ μετανοίας, καὶ ἐκ τοῦ εἰς τὸν
 ἄσωτον, καὶ ἐκ τοῦ παραινεικοῦ πε-
 ρὶ μετανοίας, καὶ εἰς τὸν λάζαρον 5
 καὶ τὸν πλούσιον, καὶ εἰς τὸ μὴ σφοδρῶς
 θρηνεῖν τοὺς τελευτῶντας.
- σοη' θεοφράστου περὶ τῶν μετα-
 βαλλόντων τὰς χροάς, καὶ
 περὶ λειποψυχίας, καὶ περὶ 10
 ἰλίγγων, καὶ περὶ κόπων, καὶ
 περὶ τῶν ἀθρόως φαινομένων
 ζώων, καὶ περὶ τῶν λεγομένων
 ζώων φθονεῖν, καὶ περὶ μελίττης, ὧν
 ἡ ἐκλογή χρησίμων τινῶν πρὸς 15
 ἱστορίαν κεφαλαιώδη γραφὴν
 περιέχει
- σοθ' ἐκ τῆς ἑλλαδίου βησαντινώτου
 ἐπιγραφομένης πραγματείας χρη-
 στομαθειῶν α' β' γ' δ' 20
 εὐλογίου ἀρχιεπισκόπου ἀλε-
 ξανδρείας σύνταγμα εἰς λό-
 γους ἀπαρτιζόμενον ε', ῥητῶν
 δὲ γραφικῶν διάνοιαν ἀνεπτύσ-
 σεις οἷς συναπαρτίζεσθαι σοι, 25
 φίλτατε ἀδελφῶν, ἴσθι καὶ
 τὴν ποθουμένην ἐξαίτησιν·

VLI 1 κτίσις ἀνακαινίξεσθε A || 2 vor καὶ ἐκ τοῦ περὶ μετανοίας suppleert A³ σοζ' || 4 παραινεικοῦ am Rand ergänzt son A¹. || 18 dies Kapitellässt A fort, der in folgedessen die nachfolgende Nummer als σοη' fählt || ib. βησαντινώτου M || 19 χρηστομαθειῶν M || 22 εἰς λογ' A¹, von A³ zu εἰς λόγων verderbt.

BT 13 μελίτων B M || 18 dies Kap. fehlt in B || 19 χρηστομαθειῶν M || 21 ἀνε-
 γνώσθη εὐλογίου ἀλεξανδρείας σύνταγμα ῥητῶν δὲ — ἐξαίτησιν B: ἀνεγνώσθη τοῦ ἐν
 ἀγίοις εὐλογίου, ἀρχιεπισκόπου ἀλεξανδρείας, βιβλίου τοῦ κατὰ ναυατιανῶν διὰ πέντε
 λόγων ἀπαρτιζόμενου, ὅσα εἰς ἐρμηνείαν γραφικῶν ῥητῶν ἦκοι M.

ΕΠΙΣΗΜΕΙΩΣΙΣ

Ἔνεκα τῶν ἐλλήνων ἀναγνωστῶν τῆς περισπουδάστου ταύτης πραγματείας τοῦ σεβαστοῦ καθηγητοῦ τοῦ ἐν Λιψία Πανεπιστημίου καὶ ἐπιτίμου ἐταίρου τοῦ Συλλόγου, ἐριτίμου δὲ φίλου μου κ. E. Martini παρατίθημι κάτωθι τὸν τίτλον τῆς Ἐκδόσεως τῆς Βιβλιοθήκης τοῦ ἱεροῦ Φωτίου, πρώτης ταύτης, ἣπερ ἐπεχείρησεν ὁ ἐν τοῖς χρόνοις τῆς Ἀναγεννήσεως τῶν Γραμμάτων εὐγενῶς καὶ φιλοτίμως ἐργασθεὶς φιλέλλην David Hoeschelius (γερμ. Hoeschel), γυμνασιάρχης τῆς Scholae Annaeae ἐν τῇ Αὐγούστη τῶν Βινδελίκων (νῦν Augsburg). Ὁ Ἐσχέλιος, γεννηθεὶς, ἐργασθεὶς καὶ θανὼν ἐν Αὐγούστη (8 Ἀπρ. 1556 † 19 Ὀκτ. 1617, πρβλ. Allgem. Deutsche Biographie, ἐν λέξει) συνεδέετο στενωῶς *Μαρίνω τῷ Κρουσίω* τῷ τῆς Τυβίγγης ἑκατέρας γλώσσης διδασκάλῳ, ἦν φίλτατος αὐτοῦ καὶ ἀνταποκριτῆς καὶ χειρογράφων πρὸς ἀνάγνωσιν ἢ ἀντιγραφὴν προμηθευτῆς (*Schmid W, Verzeichniss d. griech. Handschriften d. K. B. zu Tübingen 1902, 4° σ. 29, 53, 77*) ἅμα δὲ καὶ πολλῶν λογίων ἐλλήνων, οἵτινες δι' αὐτοῦ διήμειβον καὶ τὴν πρὸς τὸν Κρούσιον ἀλληλογραφίαν. Μεταξὺ τῶν ἐλλήνων ἰδίαν θέσιν κατέχει *Μάξιμος ὁ Μαργούνιος*, ὁ λογιώτατος τῶν Κυθίων ἐπίσκοπος, ὅστις πολλάκις ἐπεκρούρησε τῷ Ἐσχελίῳ ἐν παντὶ ἐλληνικῶς, ποιεῖται δὲ ἐπὶ τῇ ἐκδόσει τῆς Βιβλιοθήκης τοῦ ἱεροῦ Φωτίου καὶ ἐπιστολιμαίαν τοῖς ἐντευξομένοις εἰς ἡγήσιν καὶ σύστασιν, ἦν ὑπογράφει τῇ τροπῇ *Ἰουλίῳ φθίνοντος* κατὰ τὸ *αχ'* ἔτος, ἦτοι ἔτος πρὸ τῆς εἰς φῶς διαδόσεως τοῦ βιβλίου, οὗ κατέχει τὴν *πρώτην σελίδα τοῦ 3 ἀναριθμητοῦ φύλλον*¹. Αὐτὸς ὁ Ἐσχέλιος ὁ κατὰ Κρούσιον *Ὀϊσχέλιος* (cod. m. Tübing. Mh 466, τόμ. VI σ. 505 τοῦ *Diarium*) ἀνομολογεῖ τὴν τοῦ Μαργουνίου παραθάρρυνσιν καὶ βοήθειαν (σ. 919 τῆς ἐκδ.) λέγων « *Horum exemplis Maxim: Margunius impulsus suasu etiam, (ut intellexi) illustris Joan. Vincentii Pinelli, Suum ipsius autographum misit* ».

Περὶ τῆς σχέσεως Μαργουνίου καὶ Ἐσχελίου καὶ τῆς ἀλληλογραφίας αὐτῶν, ἣπερ ἱκανὰ ἔχει τις προσθεῖναι, ἔγραψα πρόχειρά τινα ἐν τῷ πανηγυρικῷ τόμῳ τῷ ἐπὶ τῇ εἰκοσιπενταετηρίδι τοῦ μακαρίτου Κόντου (Ἀθήνησι, 1893) ὑπὸ τὸν τίτλον « *Ὁ Ἱερός Κληρὸς κατὰ τὸν ΙΣΤ' αἰῶνα — Μάξιμος ὁ Μαργούνιος* » (Πρβλ. καὶ *Mystakidès, R. E. Gr. Paris, 1898, 283*) σ. 148 κ ἔ.

Ἐπί τῆς ἐκδόσεως ἔχει ὧδε:

1. Τῷ αὐτῷ ἔτει ἦτοι τῷ 1607 ἐξέδιδε τύποις *Ex manus. codd. edita ὁ Ἐσχέλιος* τὰ *Geographica* ἐν τῇ αὐτῇ πόλει *omnia nunc primum, praeter Dicæarchi, εἰς 80, ἐκ φύλλων 8 καὶ σελίδων ἠριθμημένων ἐν τῷ τύπῳ 207, τῆς τελευταίας ἀγράφου μεινάσης.*

BIBLIOTHEKA | TOY ΦΩΤΙΟΥ |
Librorum quos | legit | ΡΗΟΤΙΟΥ |
Patriarcha | excerpta et censuræ |
 Quattuor mss. codicibus | ex
 Græcia, Germania, Italia
 Gallia collatis |
 DAVID HOESCHELIUS AUGU
 STANUS | primus edidit, Notis
 in quibus | multa veterum fragmenta | antehac inedita, illustra-
 ἐν Augustæ Vindellicorum... [vit.
 Anno Christi CIO IOCI.

Ο τόμος εἰς μέγα σχῆμα, ἀποτελεῖται ἐξ 6 φύλλων μὴ ἀριθμουμένων καὶ 985 σελίδων¹.

Ὁ Πίναξ τῆς Βιβλιοθήκης κατέχει ἐν τῇ ἐκδόσει ταύτῃ τὰς σελίδας 898—904. Τούτω ἔπονται: **Φωτίου, πατρι** | **άρχου** Κωνσταντινου | πόλεως ἐπιστολαὶ τινες (-σ. 918) καὶ εἶτα αἱ **Σημειώσεις**—

Περιεργίας δίκην σημειοῦσθε μοι διὰ ἀντίτυπον τῆς σπανίας ἐκδόσεως ταύτης ἐκ τύχης ἀγορασθὲν δι' ἐμοῦ διὰ τὴν βιβλιοθήκην τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ Μουσείου καὶ ὑπ' ἀρ. 3182, ²⁷/₆ ἐν αὐτῇ τοποθετηθὲν, προέρογεται ἐκ τῶν διπλῶν τῆς Βιβλιοθήκης τοῦ ἐν Ἀθήναις Πανεπιστημίου, ὡς ἡ διασφοζομένη σφραγὶς δεικνύει ἐν κύκλῳ

BIBL.
UNIVERS.
LIPS.

Dublum.

Κατὰ Ἰούνιον 1914.

B. A. ΜΥΣΤΑΚΙΔΗΣ

Ἐκ Φαναρίου, ΚΠ.

1. Ὅρα νῦν *Legrand E. B. Hellén. du 17 siècle*, τ. Α, ἀρ 2, ἐνθα καὶ ὀλόκληρος ἡ τοῦ Μαργουινίου εἰσήγησις ἀναδημοσιεύεται.

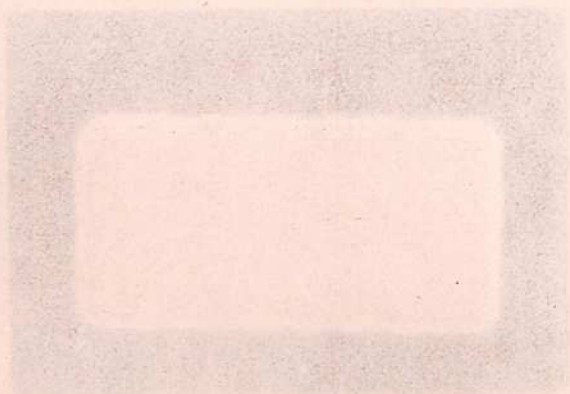
Ἐπάρχει ἐν ἄλλοις καὶ *Catalogus Græcorum Codicum, qui sunt in Bibl. Reip. Augustanæ Vindelicæ... anctior*, ὃν συνέγραψεν ὁ Hoeschel, 1595, εἰς 4ον, σ. 4+58 τῆς 59 ἀγράφου μεϊνάσης, αὐτόθι, ὃν ἐν συνόψει περιέλαβε καὶ ὁ *Montfaucon*, *Bil. Bibl. mss. nova*, τ. Α, 592—594.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

007000020815

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

